

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

551

Vragen van de leden **Arno Rutte** en **Becker** (beiden VVD) aan de Ministers van Justitie en Veiligheid en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht «IS-gangers welkom in El Tawheed-moskee»* (ingezonden 3 augustus 2018).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ontvangen 8 november 2018). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 2973.

Vraag 1

Kent u het bericht «IS-gangers welkom in El Tawheed-moskee»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe zou u deze moskee willen omschrijven, rekening houdende met haar geschiedenis en het feit dat de Telegraaf schrijft dat deze moskee al twintig jaar bekend staat als een van de meest radicale gebedshuizen van Nederland?

Antwoord 2

Moskee El Tawheed in Amsterdam is een van de oudste en prominentste salafistische centra in Nederland. Het centrum droeg als een van de eerste organisaties in Nederland de salafistische boodschap uit.

Vraag 3

Deelt u de mening dat deze moskee bijdraagt aan het verspreiden en faciliteren van radicaal gedachtegoed?

Antwoord 3

Indien er door moskeebezoekers strafbare feiten, zoals het ronselen voor de gewapende strijd of het financieren van terrorisme worden gepleegd, dan treden politie en OM daartegen op. Tot op heden zijn er geen strafbare feiten gebleken. Tegelijkertijd is er bij de El Tawheed moskee ruimte voor personen,

¹ Telegraaf, 3 augustus 2018, <https://www.telegraaf.nl/nieuws/2384887/is-gangers-welkom-in-el-tawheed-moskee>.

waarvan bekend is dat zij een jihadistisch gedachtengoed hebben, om activiteiten te ontplooiën. Op deze manier kunnen moskeegangers beïnvloed worden vanuit een haatdragende en onverdraagzame boodschap en kan de vermenging van salafisten en jihadisten bijdragen aan de groei van de jihadistische beweging. Dit is een ontwikkeling die nauwgezet gemonitord wordt.

Bovenstaande past in het dreigingsbeeld dat de NCTV schetst in DTN 48.² Daarin wordt geconstateerd dat de toename van de verspreiding van de jihadistische boodschap (da'wa) een zorgelijke ontwikkeling binnen het salafisme is. Dit soort trends vereist een doortastend optreden en een gezamenlijke inventieve aanpak van operationele diensten, gemeenten en rijk. Hierbij moeten maatregelen in de volle breedte worden gezien en worden ingezet. Ik zal mij de aankomende periode samen met de burgemeesters inspannen om door middel van confronteren en handhaven de uitwassen van het salafisme en het jihadisme tegen te gaan.

Vraag 4

Klopt het dat er een afspraak is gemaakt dat enkel agenten met een Marokkaanse achtergrond naar binnen mogen gaan in deze moskee? Zo ja, hoe oordeelt u over deze afspraak? Zijn er in Nederland meer van dit soort «no-go moskeeën»?

Antwoord 4

Nee, dat klopt niet. Politie Amsterdam heeft een dergelijke afspraak niet gemaakt.

Vraag 5

Deelt u de mening dat de politie altijd toegang moet hebben tot een moskee als er aanwijzingen zijn voor strafbare gedragingen en radicalisering? Zo ja, hoe waarborgt u dat de politie ook daadwerkelijk toegang heeft tot dit soort moskeeën? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Het recht om godsdienst vrij te belijden wordt gegarandeerd in art. 6 van de Grondwet. Tegen die achtergrond is de aanwezigheid van politie binnen een gebedshuis onwenselijk. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarin de aanwezigheid van politie in een gebedshuis (bijvoorbeeld tijdens een lezing) omwille van het handhaven van de openbare orde of het kunnen constateren van strafbare feiten toch gewenst is. Het verdient in zulke gevallen sterk de aanbeveling om in overleg met het bestuur van een gebedshuis overeenstemming te bereiken over de aanwezigheid van de politie.

Indien het bestuur hier geen toestemming voor geeft, zijn de mogelijkheden van de politie beperkt door de Grondwet, zeker tijdens een religieuze dienst. In artikel 6 lid 1 Grondwet wordt bepaald dat iedereen vrij is zijn godsdienst te belijden, «behoudens ieders verantwoordelijkheid voor de wet». Uit deze formulering volgt dat alleen bij formele wet, door middel van een precies omschreven bevoegdheid, de belijdenisvrijheid kan worden beperkt. De politie mag tijdens een religieuze dienst alleen een moskee binnentreden bij ontdekking op heterdaad (artikel 12 sub b Algemene wet op het binnentreden).

Vraag 6

Deelt u de mening dat afspraken over het wel of niet toelaten van agenten op basis van hun afkomst een discriminatoire onwenselijke situatie is? Zo ja, hoe zorgt u dat deze afspraken van tafel gaan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Dit is niet aan de orde (zie het antwoord op vraag 4). In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat de politie zelf gaat over wie zij voor bepaalde werkzaamheden afvaardigt.

² Kamerstuk 29 754, nr. 468, 10 september 2018.

Vraag 7

Hoeveel concrete verbanden met ronselaars, Syriëgangers en extremistische sprekers moeten er zijn voordat u overgaat tot acties tegen deze moskee, rekening houdende met het feit dat deze moskee al meerdere uitgebreide waarschuwingen heeft gehad?

Antwoord 7

Indien er door moskeebezoekers strafbare feiten, zoals bijvoorbeeld het ronselen voor de gewapende strijd of het financieren van terrorisme worden gepleegd, dan treden politie en OM daartegen op. De gemeente Amsterdam rapporteert – indien dat aan de orde en mogelijk is – aan de Amsterdamse gemeenteraad over al dan niet ingezette acties in het lokale domein.

Vraag 8

Hoeveel paspoorten van (mogelijke) uitreizigers heeft u ingetrokken om te voorkomen dat geradicaliseerde uitreizigers kunnen terugkeren naar Nederland en overgaan tot terroristische acties?

Antwoord 8

Van zeven in het buitenland verblijvende uitreizigers heb ik op grond artikel 14 lid 4 van de Rijkswet op het Nederlanderschap het Nederlanderschap ingetrokken. Zij zijn tevens ongewenst verklaard en kunnen in principe niet terugkeren naar Nederland.

Daarnaast zijn vanaf 2013 tot heden van 307 (potentiële) uitreizigers de paspoortgegevens opgenomen in het Register Paspoortsignaleringen, op grond van art. 23 van de Paspoortwet. Deze paspoorten kunnen zo op het moment dat ze worden aangetroffen worden ingenomen en vervallen verklaard. Dit om uitreizen en eventuele ongeziene terugkeer te bemoeilijken. Deze personen houden wel de Nederlandse nationaliteit en daarmee het recht om terug te keren naar Nederland.

Vraag 9

Is u bekend hoe de moskee gefinancierd wordt en of en hoe de financieringsbronnen invloed uitoefenen op het handelen van en in de moskee? Is deze informatie met de gemeente gedeeld?

Antwoord 9

Mij is geen recente informatie bekend over de financiering van deze moskee.

Vraag 10

Hoe is het beleid van de gemeente Amsterdam tot nu toe geweest ten aanzien van moskeeën die radicalisering faciliteren en hoe past dit in het regeringsbeleid voor het voorkomen van radicalisering?

Antwoord 10

De gemeente Amsterdam geeft haar beleid voor het voorkomen van radicalisering vorm in de lokale aanpak van radicalisering en terrorisme. Deze aanpak is in lijn met de uitgangspunten die het kabinet hanteert als het gaat om de preventieve en persoonsgerichte aanpak van radicalisering. Dit was ook een van de bevindingen van de Quicksan Amsterdamse aanpak radicalisering en terrorisme, uitgevoerd door Universiteit Leiden en Universiteit Utrecht.

Amsterdam is een van de gemeenten die gebruik maken van de versterkingsgelden vanuit het Rijk voor deze aanpak, en de activiteiten die Amsterdam daarin ontplooit zijn door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid beoordeeld als passend binnen het bestedingskader van deze versterkingsgelden.

Vraag 11

Bent u bereid samen met de burgemeester van Amsterdam afspraken te maken over de aanpak van deze moskee om deze situatie van schijnbare wetteloosheid te voorkomen, en de Kamer hierover vóór het kerstreces te informeren?

Antwoord 11

Ik heb goed contact met de burgemeester van Amsterdam, ook over de aanpak van radicalisering. De burgemeester is samen met politie en het Openbaar Ministerie verantwoordelijk voor het handhaven van de openbare orde en het opsporen en vervolgen van eventuele strafbare feiten. Mochten er vanuit die verantwoordelijkheid beslissingen worden genomen in relatie tot de El Tawheed Moskee, dan zal de burgemeester daarover de Amsterdamse gemeenteraad informeren.